

Czwartek, 10 września 2015 r.

P8_TA(2015)0314

Rosja, w szczególności sprawy Estona Kohvera, Ołeha Sencowa i Ołeksandra Kolczenki

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 września 2015 r. w sprawie Rosji, w szczególności spraw Estona Kohvera, Ołeha Sencowa i Ołeksandra Kolczenki (2015/2838(RSP))

(2017/C 316/20)

Parlament Europejski,

- uwzględniając konstytucję Rosji, w szczególności jej art. 118, który stanowi, iż w Federacji Rosyjskiej wyłącznie sądy wymierzają sprawiedliwość, oraz art. 120, który przewiduje niezawisłość sędziów, podlegających jedynie konstytucji rosyjskiej i prawu federalnemu;
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 marca 2015 r. w sprawie zabójstwa rosyjskiego przywódcy opozycji Borysa Niemcowa i stanu demokracji w Rosji ⁽¹⁾ oraz swoje wcześniejsze sprawozdania i rezolucje w sprawie Rosji, zwłaszcza rezolucję z dnia 15 stycznia 2015 r. w sprawie Rosji, w szczególności przypadku Aleksieja Nawalnego ⁽²⁾, rezolucję z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie Nadii Sawczenko ⁽³⁾ oraz rezolucję z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie stosunków UE-Rosja ⁽⁴⁾,
- uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Federiki Mogherini z dnia 19 sierpnia 2015 r. w sprawie wyroku wobec estońskiego funkcjonariusza policji Estona Kohvera,
- uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel z dnia 25 sierpnia 2015 r. w sprawie skazania przez sąd rosyjski obywateli Ukrainy Ołeha Sencowa i Ołeksandra Kolczenki,
- uwzględniając swoje wcześniejsze sprawozdania i rezolucje w sprawie Rosji, w szczególności zalecenie dla Rady z dnia 23 października 2012 r. w sprawie ustanowienia wspólnych ograniczeń wizowych dla urzędników rządu rosyjskiego zamieszanych w sprawę Siergieja Magnickiego ⁽⁵⁾, rezolucję z dnia 13 czerwca 2013 r. w sprawie praworządności w Rosji ⁽⁶⁾ i z dnia 13 marca 2014 r. w sprawie Rosji: wyroków dla demonstrantów uczestniczących w wydarzeniach na Placu Bołotnym ⁽⁷⁾, i z dnia 23 października 2014 r. w sprawie zamknięcia organizacji pozarządowej Memoriał (laureata Nagrody im. Sacharowa z 2009 r.) w Rosji ⁽⁸⁾ oraz zalecenie Parlamentu Europejskiego dla Rady z dnia 2 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia wspólnych ograniczeń wizowych dla urzędników rządu rosyjskiego zamieszanych w sprawę Siergieja Magnickiego ⁽⁹⁾,
- uwzględniając siódme okresowe sprawozdanie Federacji Rosyjskiej ⁽¹⁰⁾ rozpatrywane przez Komitet Praw Człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych na posiedzeniach 3136 i 3137 ⁽¹¹⁾, które odbyły się w dniach 16 i 17 marca 2015 r.;
- uwzględniając unijno-rosyjskie konsultacje dotyczące praw człowieka, przeprowadzone w dniu 28 listopada 2013 r.,
- uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0074.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0006.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0186.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0225.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 68 E z 7.3.2014, s. 13.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0284.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0253.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2014)0039.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0258.

⁽¹⁰⁾ CCPR/C/RUS/7.

⁽¹¹⁾ CCPR/C/SR.3136 i 3137

Czwartek, 10 września 2015 r.

- A. mając na uwadze, że Federacja Rosyjska, jako członek Rady Europy, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) i Narodów Zjednoczonych, zobowiązała się do przestrzegania zasad demokracji, praworządności i poszanowania podstawowych wolności i praw człowieka; mając na uwadze, że w wyniku licznych poważnych naruszeń praworządności i przyjęcia restrykcyjnych przepisów w ostatnim okresie istnieją poważne zastrzeżenia co do przestrzegania przez Rosję międzynarodowych i krajowych zobowiązań; a także mając na uwadze, że Unia Europejska wielokrotnie oferowała dodatkowe wsparcie i wiedzę fachową, aby pomóc Rosji w modernizacji jej porządku konstytucyjnego i prawnego oraz w stosowaniu się do niego, zgodnie ze standardami Rady Europy;
- B. mając na uwadze, że estoński funkcjonariusz policji Eston Kohver został we wrześniu 2014 r. uprowadzony przez FSB z terytorium Estonii, a następnie nielegalnie aresztowany w Rosji, które to działanie stanowi wyraźne i poważne pogwałcenie prawa międzynarodowego;
- C. mając na uwadze, że ukraiński reżyser filmowy Ołeh Sencow i działacz społeczny Ołeksandr Kolczenko, którzy sprzeciwili się nielegalnej aneksji przez Rosję Półwyspu Krymskiego, zostali w maju 2014 r. aresztowani w związku z zarzucaną im działalnością prowadzoną na Krymie; mając na uwadze, że byli oni traktowani jak obywatele rosyjscy, mimo że posiadają obywatelstwo ukraińskie;
- D. mając na uwadze, że zarówno w przypadku Ołeha Sencowa, jak i Ołeksandra Kolczenki wysunięto zarzuty stosowania tortur i okrutnego traktowania, w wyniku czego nielegalnie uzyskano zeznania, którym następnie nadano wartość prawną;
- E. mając na uwadze, że Ołeh Sencow i Ołeksandr Kolczenko byli sądzeni przez sąd wojskowy za przestępstwa podlegające całkowicie jurysdykcji cywilnej; mając na uwadze, że w toku procesu wielokrotnie i poważnie naruszano procedurę;
- F. mając na uwadze, że specjalny sprawozdawca Rady Praw Człowieka ONZ ds. niezawisłości sędziów i prawników Gabriela Knaut wyraziła w raporcie wydanym w kwietniu 2014 r. po oficjalnej wizycie w Federacji Rosyjskiej poważne zaniepokojenie zarzutami kierowania bezpośrednich i pośrednich gróźb pod adresem sędziów, wywierania na nich niewłaściwego wpływu i presji oraz ingerowania w ich pracę;
- G. mając na uwadze, że istnieje coraz większe zapotrzebowanie na zdecydowaną, spójną i kompleksową politykę UE wobec Rosji, popieraną przez wszystkie państwa członkowskie;
- H. mając na uwadze, że Pakiet działań na rzecz wdrożenia porozumień z Mińska przewidywał uwolnienie i wymianę wszystkich zakładników i osób bezprawnie zatrzymanych, zgodnie z zasadą „wszyscy za wszystkich”;
- I. mając na uwadze, że kilka procesów i postępowań sądowych w ostatnich kilku latach, w tym w sprawach Nawalnego, Magnickiego i Chodorkowskiego, podało w wątpliwość niezawisłość i bezstronność instytucji wymiaru sprawiedliwości Federacji Rosyjskiej;
- J. mając na uwadze, że UE wielokrotnie oferowała dodatkową pomoc i wiedzę fachową, w ramach partnerstwa na rzecz modernizacji, w celu wsparcia działań Rosji na rzecz demokratyzacji i przestrzegania porządku konstytucyjnego i prawnego zgodnie ze standardami Rady Europy;
1. zdecydowanie potępia wyrok wydany przez sąd okręgowy w Pskowie oraz cały proces estońskiego funkcjonariusza policji Estonia Kohvera, którego skazano na 15 lat pozbawienia wolności po tym, jak został uprowadzony w 2014 r. z terytorium Estonii, która jest częścią UE; uważa, że sprawa ta stanowi naruszenie prawa międzynarodowego i podstawowych standardów wymiaru sprawiedliwości;
 2. wzywa Federację Rosyjską, by działała zgodnie ze swoimi zobowiązaniami międzynarodowymi, by natychmiast uwolniła Estonia Kohvera i zagwarantowała mu bezpieczny powrót do Estonii;
 3. wyraża głębokie przekonanie, że od samego początku Eston Kohver nie mógł korzystać z prawa do rzetelnego procesu sądowego, gdyż nie było publicznego przesłuchania w jego sprawie, nie zezwolono konsulowi Estonii na udział w przesłuchaniach, uniemożliwiono Estonowi Kohverowi skorzystanie z odpowiedniej pomocy prawnej, a do tego zakazano odwiedzin jego żonie i rodzinie oraz nakazano mu poddać się nieuzasadnionemu badaniu psychiatrycznemu, którego szczegóły pozostają nieznanne;

Czwartek, 10 września 2015 r.

4. zdecydowanie potępia nielegalne skazanie i uwięzienie Ołeha Sencowa i Ołeksandra Kolczenki; wzywa Federację Rosyjską do ich natychmiastowego uwolnienia i zagwarantowania im bezpiecznego powrotu na Ukrainę; domaga się, by władze rosyjskie w trybie natychmiastowym zbadały, w sposób bezstronny i efektywny, zarzuty torturowania przedstawione przez oskarżonych i świadków w tej sprawie i odrzucone przez prokuratora w trakcie procesu; domaga się również, by śledztwo to było otwarte dla obserwatorów międzynarodowych;
5. wzywa do uwolnienia wszystkich nielegalnie przetrzymywanych obywateli Ukrainy, w tym Nadii Sawczenko, zgodnie z ustalonym Pakietem działań na rzecz wdrożenia porozumień z Mińska i zobowiązaniem do uwolnienia wszystkich zakładników i wszystkich osób przetrzymywanych w związku z konfliktem na Ukrainie;
6. ubolewa nad faktem, że w Federacji Rosyjskiej wykorzystuje się prawo i wymiar sprawiedliwości jako instrumenty polityczne, naruszając międzynarodowe prawo i standardy, co pozwoliło na skazanie ukraińskiego reżysera filmowego Ołeha Sencowa i Ołeksandra Kolczenki odpowiednio na 20 i 10 lat więzienia za wyrażanie swoich opinii odzwierciedlających aktywne proukraińskie stanowisko sprzeciwiające się nielegalnej aneksji Krymu przez Federację Rosyjską; zwraca uwagę, że osoby te w żadnym razie nie powinny być zostać postawione przed sądem wojskowym, a wszystkie zeznania uzyskane za pomocą tortur i innych bezprawnych metod nie powinny być brane pod uwagę;
7. zdecydowanie potępia rażące naruszenie integralności terytorialnej Ukrainy i Estonii, jakim było nielegalne porwanie obywateli obu krajów w celu oskarżenia ich przed sądem rosyjskim;
8. podkreśla, że sądy rosyjskie nie są właściwe do orzekania w sprawie czynów popełnionych poza uznanym na arenie międzynarodowej terytorium Rosji, a także zwraca uwagę, że postępowania sądowe we wszystkich trzech przypadkach nie powinny być uznawane za zgodne z prawem; wzywa Radę i Komisję do poruszenia tych spraw w ramach kontaktów z władzami rosyjskimi oraz do przedstawienia Parlamentowi odnośnego sprawozdania; wzywa państwa członkowskie, aby uczyniły to samo w trakcie spotkań dwustronnych;
9. podkreśla, że władze rosyjskie i pracownicy wymiaru sprawiedliwości ponoszą pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo i dobre traktowanie osób zatrzymanych oraz że należy w pełni przestrzegać prawa zatrzymanych do widzenia z rodziną, kontaktu z przedstawicielem placówki dyplomatycznej, odpowiedniej pomocy lekarskiej, pomocy prawnej i konsularnej oraz pełnego dostępu (w tym za pośrednictwem przedstawicieli prawnych) do wszystkich dokumentów i dowodów związanych z zarzutami przeciwko nim;
10. ponownie potępia nieustanne ataki rządu na dysydentów, skierowane na niezależne organizacje pozarządowe za pomocą tzw. ustawy o „obcych agentach” oraz stałe i przybierające wiele postaci represjonowanie działaczy, przeciwników politycznych i krytyków reżimu;
11. przypomina Rosji o znaczeniu pełnego przestrzegania przez nią jej międzynarodowych zobowiązań prawnych, jak również o tym, że decyzje wymiaru sprawiedliwości muszą być podejmowane w sposób efektywny i bezstronny oraz muszą być niezależne, w pełni zgodne z prawem, oparte na uzasadnionych dowodach i wolne od jakiegokolwiek ingerencji politycznej; uważa, że Federacja Rosyjska, jako członek Rady Europy i Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, powinna wywiązywać się z zobowiązań, które sama przyjęła;
12. wzywa Radę do ustalenia wspólnej unijnej listy urzędników odpowiedzialnych za uprowadzenie, nielegalne zatrzymanie i skazanie Estona Kohvera, Nadii Sawczenko, Ołeha Sencowa i Ołeksandra Kolczenki, do nałożenia i stosowania w całej Unii zakazu wydawania wiz tym urzędnikom oraz do zamrożenia wszelkich aktywów finansowych posiadanych przez nich lub ich najbliższą rodzinę w Unii Europejskiej;
13. apeluje o intensywniejsze i stałe monitorowanie naruszeń praw człowieka w Rosji oraz na terytoriach przez nią anektowanych; wyraża głębokie zaniepokojenie pogarszającą się sytuacją w zakresie praw człowieka i wzywa władze rosyjskie do przestrzegania tych praw, w tym wolności słowa, zrzeszania się i zgromadzeń, oraz zasad państwa prawa w Rosji oraz na terytorium nielegalnie anektowanego przez nią Krymu; zwraca uwagę, że Rosja wciąż narusza europejską konwencję praw człowieka;

Czwartek, 10 września 2015 r.

14. wzywa przewodniczącego Rady Europejskiej oraz wiceprzewodniczącą Komisji/wysoką przedstawiciel do przedstawienia kompleksowej strategii politycznej, która pozwoliłaby UE przejąć inicjatywę i prowadzić bardziej jednoznaczną politykę wobec Rosji;

15. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie, Komisji, rządowi i parlamentowi państw członkowskich, Radzie Europy, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, a także prezydentowi, rządowi i parlamentowi Federacji Rosyjskiej.
